

ΑΦΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΑΡΧΕΣ & ΝΕΥΡΟΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ΕΠΙΠΕΔΟ 6)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	slt -62	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αφασίες και νευρολογικές διαταραχές επικοινωνίας : αρχές και νευροαποκατάσταση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	5	
Ασκήσεις πεδίου	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://moodle.teiep.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αποτελεί το βασικό μάθημα μελέτης των αφασιών, των επίκτητων δηλαδή νευρογενών διαταραχών του λόγου που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια της ζωής και προσβάλλουν τα εκτεταμένα νευρωνικά δίκτυα του εγκεφάλου, που εμπλέκονται στις λειτουργίες του λόγου και την μη λεκτικής επικοινωνίας. Επιπλέον πραγματεύεται νευρολογικές διαταραχές της επικοινωνίας, λόγω προσβολής και άλλων λειτουργιών, πλην του λόγου. Αναλύονται νεώτερα δεδομένα σχετιζόμενα με την πολυλειτουργικότητα του εγκεφάλου. Επίσης περιγράφονται βασικές αρχές νευροαποκατάστασης και ειδικότερα γνωστικής αποκατάστασης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p>
--

- έχει γνωρίσει τη βασική λειτουργική νευροανατομία του λόγου και έχει εξοικειωθεί με τη συμπτωματολογία και την σημειολογία των διαφόρων τύπων αφασιών.
- έχει κατανοήσει την λογική σκέψη διαφορικής διάγνωσης και εντοπιστικής διαγνωστικής στις αφασίες και έχει εξοικειωθεί με τις κλίμακες αξιολόγησης των διαταραχών του λόγου που χρησιμοποιούνται στην κλινική αφασιολογία.
- μπορεί να παρακολουθεί την πορεία των διαταραχών αυτών και σχεδιάζει και εφαρμόζει τις κατάλληλες θεραπείες – παρεμβάσεις.
- Έχει γνωρίσει τις διαταραχές επικοινωνίας του δεξιού ημισφαιρίου και τις βασικές γλωσσικές-γνωστικές διαταραχές επικοινωνίας
- έχει κατανοήσει όρους όπως η πολυλειτουργικότητα, το νοητικό απόθεμα και η λειτουργική αναδιοργάνωση του εγκεφάλου
- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές νευροαποκατάστασης και γνωστικής αποκατάστασης στις νευρολογικές διαταραχές επικοινωνίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

- Αυτόνομη Εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- i. Εισαγωγή στις επίκτητες διαταραχές του λόγου και της επικοινωνίας.
- ii. Λειτουργική νευροανατομία των αφασιών – το μοντέλο διπλής ροής, παλαιότερα μοντέλα, περιορισμοί και μελλοντικές κατευθύνσεις.
- iii. Αιτιολογίες των αφασιών.
- iv. Κλινική διερεύνηση και διάγνωση.
- v. Διερεύνηση συμπτωμάτων και σημείων – κλίμακες αξιολόγησης στις αφασίες.
- vi. Συζήτηση και λειτουργική επικοινωνία.
- vii. Αποκατάσταση και πρόγνωση των αφασικών συνδρόμων.
- viii. Αρχές θεραπευτικής προσέγγισης, στόχοι θεραπειών, λειτουργικές θεραπείες.
- ix. Οι διαταραχές του δεξιού ημισφαιρίου. Προσωδία και οι απροσωδίες. Ο μεταφορικός λόγος. Η μη λεκτική επικοινωνία.
- x. Γλωσσικές-γνωστικές διαταραχές επικοινωνίας.

- xi. Οι διαταραχές επικοινωνίας στις μείζονες νευρογνωστικές διαταραχές.
- xii. Βασικές αρχές νευροαποκατάστασης και γνωστικής αποκατάστασης των διαταραχών επικοινωνίας.
- xiii. Σύγχρονες μέθοδοι νευροαποκατάστασης στη θεραπεία των αφασιών και των διαταραχών επικοινωνίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Εξειδικευμένο Λογισμικό παρουσίασης παθοφυσιολογίας νόσων του νευρικού συστήματος. Χρήση powerpoint για τις παρουσιάσεις του μαθήματος</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="762 645 1066 712">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1066 645 1343 712">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="762 712 1066 745">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1066 712 1343 745">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 745 1066 779">Ασκήσεις πεδίου</td> <td data-bbox="1066 745 1343 779">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 779 1066 925">Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου</td> <td data-bbox="1066 779 1343 925">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 925 1066 1003">Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης</td> <td data-bbox="1066 925 1343 1003">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 1003 1066 1081">Χρήση κλιμάκων αξιολόγησης</td> <td data-bbox="1066 1003 1343 1081">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 1081 1066 1115">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1066 1081 1343 1115">43</td> </tr> <tr> <td data-bbox="762 1115 1066 1149">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1066 1115 1343 1149">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις πεδίου	13	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10	Χρήση κλιμάκων αξιολόγησης	13	Αυτοτελής Μελέτη	43	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	26																	
Ασκήσεις πεδίου	13																	
Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20																	
Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10																	
Χρήση κλιμάκων αξιολόγησης	13																	
Αυτοτελής Μελέτη	43																	
Σύνολο Μαθήματος	125																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση στα Ελληνικά/Αγγλικά (50-100%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Εργαστηριακή εργασία • Ανάλυση και σχολιασμός περιστατικού <p>II. Προφορική εξέταση – αξιολόγηση (0-50%). Σε περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαία η προφορική αξιολόγηση πέραν της γραπτής.</p> <p>Η τελική εξέταση προσφέρεται στα Ελληνικά</p>																	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. Νάσιος, Γ. (2011). *Αφασιολογία, κλινική πρακτική και διαταραχές*. G. Albyn Davis, Επιμέλεια Ελληνικής Εκδόσεως. Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδης.
2. G. Albyn Davis (2007). *Aphasiology. Disorders and clinical practice*. 2nd Edition, Pearson Education, Inc.
3. Leonard L. Lapointe (2005). *Aphasia and related neurogenic language disorders*. 3rd edition, Thieme.
4. Dalia Cahana-Amitay, Martin Albert (2015). *Redefining Recovery from Aphasia*. Oxford University Press.
5. Brooke Hollowell (2017). *Aphasia and other acquired neurogenic language disorders – a guide for clinical excellence*. Plural Publishing inc.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Aphasiology* (<https://www.tandfonline.com/loi/paph20>)
- *Brain and Language* (<https://www.journals.elsevier.com/brain-and-language>)
- *International journal of language & communication disorders*
(<https://onlinelibrary.wiley.com/toc/14606984/current>)